Torrades

L'Espunyola

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	A la zona de Sant Sadurní del Cint
Emplaçament	C-26 km 134,6, trencall que indica Trasserra, seguir uns centenars de metres.

Coordenades:

Latitud:	42.05998
Longitud:	1.74822
UTM Est (X):	396427
UTM Nord (Y):	4657194

Classificació

Número de fitxa	08078 - 26
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Contemporani Popular
Segle	XVI-XIX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	08077A005000010000HG
Autoria de la fitxa	Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa:	dg., 06/06/2010 - 02:00

Descripció

Gran masia situada al peu dels Cingles de Capolat, en una zona molt oberta i amb els camps de conreu sobretot al sud i l'est. La casa és un gran edifici de planta rectangular, format per planta baixa, primera,

segona i golfes; és coberta a dos vessants amb el carener orientat nord-sud, perpendicular a la façana principal que mira a migdia. Està construïda amb murs de paredat format per pedres tant sols desbastades de mides petites i mitjanes, i cantoneres rectangulars allargades de pedra picada i polida; les cantoneres de la part alta són més grans, de major alçada, fet que podria correspondre's amb una actuació d'ampliació en alçada, tot i que per contra, en la superfície dels murs no s'hi diferencia. Pel que fa a les obertures, la façana principal presenta una distribució simètrica i regular, conformant tres eixos verticals amb el central més destacat respecte els laterals. A planta baixa hi ha la porta a la part central, és d'arc de mig punt de dovelles ben picades i polides sobre muntants del mateix acabat, a costat i costat petites finestretes emmarcades en carreus també ben tallats i polits. A planta primera i segona, un balcó al centre, i a costat i costat una finestra; tot amb llinda plana monolítica suportada en muntants formats per carreus de pedra ben tallada i polida, algunes amb els angles interiors treballats en bisell, algunes finestres amb ampit sobresortit i en algun cas amb motllura senzilla; destaca la llinda del balcó de la planta primera amb decoracions incises, una creu al centre i a cada costat un cercle amb decoracions geomètrico-florals i a sota la data 1841 (la llinda s'està laminant). A la planta golfes una finestra al centre. A les altres façanes, en conjunt hi podem observar el mateix tipus d'obertures, a planta baixa més petites i simples, a planta primera quasi totes són amb ampit sobresortit i algunes amb motllura (també algunes de la planta segona), i diverses presenten els angles en bisell (a la façana lateral de llevant totes són més senzilles, sense bisell); a la façana lateral de ponent destaca una llinda decorada amb tres creus incises; també en aquest frontis podem veure una gran finestra a la part central, és d'obertura contemporània i ocupa l'espai de la fornícula de l'antiga pica de la cuina.
L'interior és distribuït en tres crugies o naus paral·leles, orientades nord-sud, la del cos central és de major amplada que la resta, en aquest hi trobem l'escala d'accés al pis superior. A planta baixa, les tres crugies són cobertes amb volta, la central i de llevant amb maó massís i la de ponent amb pedra encofrada; a totes elles s'hi conserven menjadores, testimoni de l'ús pel bestiar d'aquests espais. A planta primera trobem la gran sala ocupant la crugia central; al cos de llevant, a l'estança nord hi ha el pastador amb el forn de pa (és de cos sobresortit adossat al mur nord de la casa), la boca és formada per una pedra monolítica, en la mateixa estança un foc a terra i uns fogons; al cos de ponent a l'estança central hi ha la cuina actual, que també devia haver tingut aquesta funció, té un foc a terra i una gran finestra en arc rebaixat i als muntants tres impostes (on es col·locaven les posts) que sembla correspondre's a l'antiga pica. A la sala, les portes de les diferents estances són obertures emmarcades en carreus ben tallats i polits i amb llinda plana monolítica, amb els angles en bisell i amb restes d'alguna decoració a les llindes, en una hi ha la data 1841 incisa i dins una cartel·la. També a la sala hi ha una teiera amb xemeneia per l'interior del mur. Diverses finestres són amb festejadors. El paviment és de toves i el forjat de bigues de fusta ben carejades i amb els angles motllurats, i revoltons de corbes. La planta segona està distribuïda seguint l'esquema d'una gran sala al centre i habitacions als cossos laterals.

Observacions:

La masia es conserva en molt bon estat.

(Continuació) A l'exterior la masia es complementa amb altres construccions, entre les quals, a la part nord uns annexes destinats a corts pel bestiar i magatzem, i al costat de llevant el paller amb l'era enrajolada al davant. El paller és de dos nivells, amb la façana principal encarada cap al sud, és la que presenta la gran obertura; té dos pilars en façana principal i dos més a l'interior, en un dels pilars de la façana hi ha la data 1879 incisa.

Història

La primera referència documental coneguda de Torrades la trobem en el fogatge del 1553 corresponent a "Castell Cera, Capolat , Lo Cint y Parrochias Abjacents" en el qual hi consta "Pere Torrades del Sint consol

comparent", pertant tenia funcions administratives i de representació al terme del Cint.
En el Capbreu del Cint, Capolat i Castelló fet a ordres del Duc de Medinaceli, pres per Josep Thomasa Garrigó, notari de Cardona datat entre el 1789 i 1793 (ACA,Notarial, Cardona, Ca-1.046,fol. 31-33) hi consta que Joan Sabata, del Cint, tenen el Mas Torrades, habitat, i mas Gironellas i mas Serradellas, deshabitats i rònecs, a més d'una pessa de terra del mas Nico.
Posteriorment al llistat del llibre "Registro de las casas de campo de cada distrito y los aforados de guerra. Nº63.1856 nº 32" (ACBR), també hi consta la referència a Torrades i Joan Sabata. Al 1886 en el document de "Cumpliment pascual de la parroquia del Cint Any 1886", apareix la casa la Reixachs, s'hi referencien com a habitants de mas a Ambròs Sabata, Elvira, Martí, Ramon Serra, Maria Rosa Casals, Juan Mosoll, Dolores, Joan Santacreu i Ramon.
Informacions orals proporcionades per veïns del lloc, ens transmeten el record dels seus avis, que els havien explicat que la casa de Torrades s'havia bastit tota de nou, que a la part posterior de l'actual casa, a tocar del marge hi havia la casa vella, la qual ja no es conserva també per la necessitat de poder construir la nova masia. Hem de pensar doncs, que si la casa es va construir de nou (al segle XIX com indiquen les dates d'algunes llindes), alguns dels elements arquitectònics poden haver estat reutilitzats de l'estructura anterior.

Bibliografia

IGLESIAS, Josep (1979). El Fogatge de 1553. Fundació Salvador Vives Casajuana, Barcelona.

